

جزء هفدهم

این جزء از آیه 1 سوره انبیاء آغاز و تا آیه
78 سوره حج ادامه دارد.

ahlobait.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی.

مردم را [هنگام] حسابرسی [آنچه در مدت عمرشان انجام داده اند] نزدیک شده در حالی که آنان با [فرو افتادن] در غفلت [از دلایل اثبات کننده معاد] روی گردانند. (۱)

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

هیچ یادآوری و پند تازه‌ای از سوی پروردگارشان برای آنان نمی‌آید
مگر آنکه آن را می‌شنوند و در حالی که سرگرم بازی هستند [آن را
مسخره می‌کنند.] (۲)

لَا هِيَ قُلُوبُهُمْ^ق وَأَسْرُوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا
 بَشَرٌ مِثْلُكُمْ^ط أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿۳﴾

دل‌هایشان [به امور مادی، خوشگذرانی و معصیت] مشغول است؛ و آنان که ستم
 پیشه‌اند رازگویی خود را پنهان داشتند [و گفتند:] آیا این پیامبر جز این است که بشری
 مانند شماست؟ آیا شما با چشم باز و شناخت و آگاهی به سوی سحر می‌روید؟! (۳)

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

[پیامبر به آنان] گفت: [رازگویی خود را پنهان نکنید، زیرا]
پروردگارم هر سخنی را در آسمان و زمین می‌داند، و او شنوا و
دانا است. (۴)

بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا
بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

[مشرکان] گفتند: [نه، قرآن سحر نیست] بلکه خواب‌هایی آشفته و پریشان است، [نه] بلکه آن را به دروغ بر بافته، [نه] بلکه او شاعر [خیال پردازی] است، [اگر فرستاده خداست] باید برای ما معجزه‌ای بیاورد مانند معجزه‌هایی که پیامبران گذشته را [با آنها] فرستادند. (۵)

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا ۗ أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

پیش از آنان [اهل] هیچ شهری که آن را نابود کردیم [با دیدن
معجزه] ایمان نیاوردند؛ پس آیا اینان ایمان می‌آورند؟! (۶)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ ۖ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
 الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷﴾

و پیش از تو [برای هدایت مردم] نفرستادیم مگر مردانی را که به آنان وحی می نمودیم. اگر نمی دانید از دانایان [به کتاب های آسمانی و آگاهان به اخبار پیشینیان] بپرسید [که همه پیامبران از جنس خود بشر بودند، نه فرشته] (۷)

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا
خَالِدِينَ ﴿۸﴾

و آنان را جسدهایی که غذا نخورند قرار ندادیم، و جاویدان
هم نبودند [که از دنیا نروند]. (۸)

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا
الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

سپس به وعده‌ای که به آنان داده بودیم [که شکست برای دشمنان لجوج و پیروزی برای آنان است] وفا کردیم، و آنان و هر که را می‌خواستیم، نجات دادیم و متجاوزان [از حدود حق] را هلاک کردیم. (۹)

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۰﴾

بی تردید کتابی به سوی شما نازل کردیم که مایه [شرف، بزرگواری، رشد

و سعادت] شما در آن است؛ آیا نمی اندیشید. (۱۰)

وَکَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْیَةٍ کَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
آخِرِينَ ﴿۱۱﴾

و چه بسیار از شهرهایی که [اهلش] ستمکار بودند، درهم
شکستیم، و پس از آنان قومی دیگر پدید آوردیم. (۱۱)

فَلَمَّا أَحْسَسُوا بِأُسْنَانَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

پس هنگامی که عذاب ما را احساس کردند، ناگهان از آن

می گریختند. (۱۲)

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِينِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿۱۳﴾

[از روی استهزا و تحقیر به آنان گفتند:] فرار نکنید، و به سوی
زندگی مرفّهی که در آن نازپرورده [و مغرور] بودید و خانه‌هایتان
بازگردید تا [بار دیگر به وسیله تهیدستان و مستمندان] از شما
درخواست کمک شود [و شما آنان را با کبر و نخوت برانید.] (۱۳)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

[با دیدن عذاب فریاد برداشتند و] گفتند: ای وای بر ما که ما

قطعاً ستمکار بودیم! (۱۴)

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا
خَامِدِينَ ﴿١٥﴾

پس همواره سخنشان همین بود تا آنکه آنان را ریشه کن و

خاموش ساختیم. (۱۵)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾

و ما آسمان و زمین و آنچه را میان آن دو قرار دارد به بازی

نیافریده ایم. (۱۶)

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُمْ لَهَوًا لَا نَتَّخِذُنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا

فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

اگر می خواستیم بازیچه و سرگرمی انتخاب کنیم، چنان چه، [بر فرض
محال] کننده [این کار] بودیم، آن را از نزد ذاتِ خود [برابر با شأنمان]
انتخاب می کردیم [نه از آسمان و زمین که مملوکِ ما هستند.] (۱۷)

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
 وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿۱۸﴾

نه، بلکه [شان ما این است که] با حق بر باطل می‌کوبیم تا آن را درهم
 شکند [و از هم بپاشد] پس ناگهان باطل نابود شود؛ و وای بر شما از
 آنچه [درباره خدا و مخلوقات او به ناحق] توصیف می‌کنید. (۱۸)

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

و هر که در آسمان‌ها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و کسانی که [از فرشتگان] در محضر اویند از بندگیش تکبر نمی‌ورزند و خسته و درمانده نمی‌شوند. (۱۹)

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿۲۰﴾

شبانہ روز او را بی آنکہ سست شوند، تسبیح می گویند. (۲۰)

أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْسِرُونَ ﴿٢١﴾

آیا معبودانی از زمین اختیار کرده‌اند که آنان مردگان را زنده

می‌کنند؟! (۲۱)

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿۲۲﴾

اگر در آسمان و زمین معبودانی جز خدا بود بی تردید آن دو تباہ
می شد؛ پس منزّه است خدای صاحب عرش از آنچه [او را به
ناحق به آن] وصف می کنند. (۲۲)

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿۲۳﴾

خدا از آنچه انجام می دهد، بازخواست نمی شود و آنان [در

برابر خدا] بازخواست خواهند شد. (۲۳)

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۖ هَذَا ذِكْرٌ
 مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ ۖ
 فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿۲۴﴾

[شگفتا!] آیا به جای خدا معبودانی اختیار کرده‌اند؟ بگو: [اگر انتخاب شما حق است] دلیل و برهانتان را [بر آن] بیاورید، این [قرآن] یادآور امت من [نسبت به توحید و نفی شرک] و یادآور امت‌های پیش از من [نسبت به معارف توحیدی دیگر کتاب‌های آسمانی] است؛ [حق نه این است که مشرکان می‌گویند] بلکه بیشترشان حق را نمی‌شناسند و به این سبب از آن روی گردانند. (۲۴)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

و پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم مگر آنکه به او وحی کردیم
که معبودی جز من نیست، پس تنها مرا پرستید. (۲۵)

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَ اللَّهِ ۗ بَلْ عِبَادٌ
مُّكْرَمُونَ ﴿۲۶﴾

و [مشرکان] گفتند: [خدای] رحمان فرشتگان را فرزند خود گرفته
است. منزّه است او، [فرشتگان، فرزند خدا نیستند] بلکه بندگانی
گرامی و ارجمندند. (۲۶)

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿۲۷﴾

در گفتار بر او پیشی نمی گیرند، و آنان فقط به فرمان او عمل

می کنند. (۲۷)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ
ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

خدا همه گذشته آنان و آینده شان را می‌داند، و جز برای کسی که
خدا بپسندد شفاعت نمی‌کند، و آنان از ترس [عظمت و جلال]
او هراسان و بیمناکند. (۲۸)

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكِ نَجْرِيهِ جَهَنَّمَ
كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

و هر کس از آنان بگوید: من هم معبودی، غیر از اویم، دوزخ را
به آن گوینده کیفر می دهیم، و ستمکاران را این گونه مجازات
می کنیم. (۲۹)

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَاهُمَا^ط وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ^ط أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ ﴿۳۰﴾

آیا کافران ندانسته‌اند که آسمان‌ها و زمین به هم بسته و پیوسته
بودند و ما آن دو را شکافته و از هم باز کردیم و هر چیز زنده‌ای را
از آب آفریدیم؟ پس آیا ایمان نمی‌آورند؟ (۳۰)

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًا أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا
فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۳۱﴾

و در زمین کوه‌های استوار پدید آوردیم تا زمین آنان را نلرزاند، و
در آن راه‌هایی فراخ و گشاده قرار دادیم تا [به سوی اهداف خود]
راه یابند. (۳۱)

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا
مُعْرِضُونَ ﴿۳۲﴾

و آسمان را سقفی محفوظ قرار دادیم در حالی که آنان [از تأمل و
دقت در] نشانه‌های آن [که گواه توحید، ربوبیت و قدرت
خداست] روی گردانند. (۳۲)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ^طكُلٌّ فِي
فَلَكَ يَسْبَحُونَ ﴿۳۳﴾

و اوست که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید که هر یک
در مداری شناور است. (۳۳)

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمْ
الْخَالِدُونَ ﴿۳۴﴾

و پیش از تو برای هیچ بشری جاودانگی قرار ندادیم؛ پس آیا
اگر تو بمیری آنان جاویدان خواهند ماند؟! (۳۴)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۗ
وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۳۵﴾

هر کسی چشنده مرگ است و ما شما را [چنانکه سزاوار است] به
نوعی خیر و شر [که تهیدستی، ثروت، سلامت، بیماری، امنیت و
بلاست] آزمایش می‌کنیم، و به سوی ما بازگردانده می‌شوید. (۳۵)

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوعًا أَهْذَا الَّذِي
يَذُكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

کافران چون تو را ببینند جز به مسخره ات نمی گیرند [و می گویند:] آیا این است آن
کسی که معبودان شما را [به موجوداتی بی اثر و بی اختیار] یاد می کند؟ در حالی
که خود به ذکر [خدای] رحمان [که توحید و قرآن است] کافرنند [و از این کار،
باکی ندارند.] (۳۶)

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ ۗ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا
تَسْتَعْجِلُونِ ﴿۳۷﴾

انسان از شتاب و عجله آفریده شده است [که با نخوت و غرور،
عذابم را به شتاب می‌خواهد]؛ به زودی عذاب‌هایم را به شما
نشان خواهم داد، پس [آن را] به شتاب از من نخواهید. (۳۷)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

[به پیامبر و مؤمنان] می گویند: اگر راست می گوید، این

وعده کی خواهد بود؟ (۳۸)

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ
وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۹﴾

اگر کافران به آن وقتی که نمی‌توانند آتش را از چهره‌ها و پشتشان
باز دارند و یاری هم نمی‌شوند، آگاهی داشتند [عجولانه عذاب را
نمی‌خواستند]. (۳۹)

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾

بلکه ناگهان به آنان می‌رسد، پس چنان مبهوتشان می‌کند که نه
قدرت دارند آن را بازگردانند، و نه [برای به تأخیر افتادنش] مهلت
می‌یابند. (۴۰)

وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾

و به راستی پیش از تو پیامبرانی مورد استهزا قرار گرفتند، پس
عذابی را که همواره مسخره می کردند، استهزا کنندگان را فرا

گرفت. (۴۱)

قُلْ مَنْ يَكْلُوكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ قُلْ بَلْ هُمْ عَنْ
ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

بگو: چه کسی شما را در شب و روز از [عذاب خدای] رحمان
محافظت می کند؟ بلکه [حقیقت این است که] آنان از یاد
پروردگارشان روی گردانند. (۴۲)

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
 أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

آیا برای آنان به جای ما معبودانی هست که آنان را [از عذاب ما]
 باز دارند در حالی که [آن معبودان] نمی توانند خود را یاری دهند
 و از سوی ما هم پناه داده نمی شوند؟ (۴۳)

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ أَفَلَا
 يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۗ أَفَهُمُ
 الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

بلکه اینان و پدرانیشان را [از انواع نعمت‌ها] بهره مند ساختیم تا جایی که عمرشان طولانی شد [و گمان کردند که نعمت‌ها و عمرشان پایان نمی‌پذیرد]. آیا ندانسته‌اند که ما همواره به زمین می‌پردازیم و از اطراف [و جوانب] آن [که ملت‌ها، اقوام، تمدن‌ها و دانشمندانش هستند] می‌کاهیم؟ پس آیا باز هم آنان پیروزند؟ (۴۴)

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا
يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

بگو: من فقط شما را به وسیله وحی بیم می دهم، ولی کران،
بانگ دعوت را هنگامی که بیمشان دهند، نمی شنوند. (۴۵)

وَلَئِنْ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

و اگر اندکی از عذاب پروردگارت به آنان برسد، خواهند

گفت: ای وای بر ما که قطعاً ستمکار بودیم! (۴۶)

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
 شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا^ق وَكَفَىٰ
 بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

و ترازوهای عدالت را در روز قیامت می نهیم و به هیچ کس هیچ ستمی
 نمی شود؛ و اگر [عمل خوب یا بد] هم وزن دانه خردلی باشد آن را [برای وزن
 کردن] می آوریم، و کافی است که ما حسابگر باشیم. (۴۷)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

یقیناً به موسی و هارون [کتابی که] جداکننده [حق از باطل] و نور
و مایه یادآوری برای پرهیزکاران [است] عطا کردیم. (۴۸)

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ
مُتَشَفِّعُونَ ﴿٤٩﴾

همانان که در پنهانی از پروردگارشان می ترسند و از قیامت

هم بیمناکند. (۴۹)

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ ۗ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾

و این [قرآنی] که آن را نازل کرده ایم، ذکر و پندی پر منفعت

است؛ آیا باز هم شما منکر آن هستید؟ (۵۰)

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾

و مسلماً پیش از این به ابراهیم، رشد و هدایتی [که
سزاوارش بود] عطا کردیم؛ و ما به او دانا بودیم. (۵۱)

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا
عَاكِفُونَ ﴿۵۲﴾

[یاد کن] زمانی را که به پدرش و قومش گفت: این مجسمه‌هایی

که شما ملازم پرستش آنها شده‌اید، چیست؟ (۵۲)

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿۵۳﴾

گفتند: پدرانمان را پرستش کنندگان آنها یافتیم [لذا به پیروی

از پدرانمان آنها را می پرستیم!!] (۵۳)

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

گفت: به یقین شما و پدرانتان در گمراهی آشکاری هستید. (۵۴)

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿۵۵﴾

گفتند: آیا حق را برای ما آورده‌ای یا شوخی می‌کنی؟! (۵۵)

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ
وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

گفت: [شوخی نمی‌کنم] بلکه پروردگارتان همان پروردگار
آسمان‌ها و زمین است، همان که آنها را آفرید و من بر این
[حقیقت] از گواهی دهندگانم. (۵۶)

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

سوگند به خدا پس از آنکه [به بتخانه] پشت کردید و رفتید،

درباره بت‌هایتان تدبیری خواهم کرد. (۵۷)

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

پس [همه] بت‌ها را قطعه قطعه کرد و شکست مگر بت بزرگشان

را که [برای درک ناتوانی بت‌ها] به آن مراجعه کنند. (۵۸)

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

[چون به بتخانه آمدند، با شگفتی] گفتند: چه کسی این کار را با

معبودانمان انجام داده است؟ به یقین او از ستمکاران است. (۵۹)

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

گفتند: از جوانی شنیدیم که از بتان ما [به عنوان عناصری بی اثر و بی اختیار] یاد می‌کرد که به او ابراهیم می‌گویند. (۶۰)

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

گفتند: پس او را در برابر دیدگان مردم بیاورید تا آنان

[به این کار او] شهادت دهند. (۶۱)

قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

گفتند: ای ابراهیم! آیا تو با معبودان ما چنین کرده‌ای؟ (۶۲)

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا
يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

گفت: بلکه [سالم ماندن بزرگشان نشان می دهد که] بزرگشان این
کار را انجام داده است؛ پس اگر سخن می گویند، از خودشان
پرسید. (۶۳)

فَرَجِعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

پس آنان [با تفکر و تأمل] به خود آمدند و گفتند: شما خودتان [با

پرستیدن این موجودات بی اثر و بی اختیار] ستمکارید [نه

ابراهیم]. (۶۴)

ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ
يُنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

آن گاه سرافکنده و شرمسار شدند [ولی از روی ستیزه جویی به ابراهیم
گفتند:] مسلماً تو می دانی که اینان سخن نمی گویند. (۶۵)

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

گفت: [با توجه به این حقیقت] آیا به جای خدا چیزهایی را
می پرستید که هیچ سود و زیانی به شما نمی رسانند؟! (۶۶)

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

أف بر شما و بر آنچه به جای خدا می پرستید؛ پس آیا

نمی اندیشید؟ (۶۷)

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

گفتند: اگر می خواهید کاری انجام دهید [و مرد کار هستید]

او را بسوزانید، و معبودانتان را یاری دهید. (۶۸)

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿۶۹﴾

[پس او را در آتش افکندند] گفتیم: ای آتش! برابر ابراهیم

سرد و بی آسیب باش! (۶۹)

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿۷۰﴾

و بر ضد او نیرنگی سنگین به کار گرفتند [که نابودش کنند]

پس آنان را زیانکارترین [مردم] قرار دادیم. (۷۰)

وَنَجِّينَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا
لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

و او و لوط را [از آن سرزمین پر از شرک و فساد] نجات داده و به سوی
سرزمینی که در آن برای جهانیان برکت نهاده‌ایم، بردیم. (۷۱)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۗ وَكُلًّا جَعَلْنَا
صَالِحِينَ ﴿۷۲﴾

و اسحاق و يعقوب را به عنوان عطايی افزون، به او بخشيديم
و همه را افرادی شايسته قرارداديم. (۷۲)

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا
عَابِدِينَ ﴿۷۳﴾

و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما [مردم را] هدایت می کردند، و انجام دادن کارهای نیک و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات را به آنان وحی کردیم، و آنان فقط پرستش کنندگان ما بودند. (۷۳)

وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ﴿۷۴﴾

و به لوط، حکمت و دانش دادیم و او را از آن شهری که [اهلش]
کارهای زشت مرتکب می شدند، نجات دادیم؛ بی تردید آنان
قومی بد و نافرمان بودند. (۷۴)

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

و او را در رحمت خود درآوردیم؛ چون او از شایستگان بود. (۷۵)

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

و نوح را [یاد کن] هنگامی که پیش از این [پیامبران یاد شده] ندا کرد:
[پروردگارا! مرا از این قوم فاسد و تبه‌کار نجات بخش]. پس ندایش را اجابت
کردیم، و او و خانواده اش را از آن اندوه بزرگ نجات دادیم. (۷۶)

وَنصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۷۷﴾

و او را در برابر گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، یاری دادیم؛
قطعا آنان گروه بدی بودند، پس همه آنان را غرق کردیم. (۷۷)

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿۷۸﴾

و داود و سلیمان را [یاد کن] زمانی که درباره آن کشتزار که شبانه
گوسفندان قوم در آن چریده بودند، داوری می کردند، و ما گواه
داوری آنان بودیم. (۷۸)

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ۚ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا مَعَ
 دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ ۚ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿۷۹﴾

پس [داوری] آن را به سلیمان فهمانیدیم، و هر یک را حکمت و دانش
 عطا کردیم، و کوهها و پرندگان را رام و مسخر کردیم که همواره با داود
 تسبیح می گفتند، و ما انجام دهنده [این کار] بودیم. (۷۹)

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ
أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿۸۰﴾

و به سود شما صنعتِ ساختنِ پوشش‌های دفاعی را به او آموختیم
تا شما را از [آسیب] جنگ تان محافظت نماید، پس آیا شما
شکرگزار حق هستید؟ (۸۰)

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿۸۱﴾

و برای سلیمان، تندباد را رام و مسخر کردیم که به فرمانش به
سوی آن سرزمینی که در آن برکت نهادیم، حرکت می کرد و ما
همواره به همه چیز داناییم. (۸۱)

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
ذَلِكَ ۖ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿۸۲﴾

و از شیطان‌ها کسانی را رام و مسخر او کردیم که برایش غواصی و
کارهایی غیر از آن انجام می‌دادند، و ما نگهبان آنان بودیم. (۸۲)

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾

و ایوب را [یاد کن] هنگامی که پروردگارش را ندا داد که مرا
آسیب و سختی رسیده و تو مهربان ترین مهربانانی. (۸۳)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ ^طوَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ
 مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى لِلْعَابِدِينَ ﴿۸۴﴾

پس ندایش را اجابت کردیم و آنچه از آسیب و سختی به او بود برطرف نمودیم، و خانواده اش را [که در حادثه‌ها از دستش رفته بودند] و مانندشان را همراه با آنان به او عطا کردیم که رحمتی از سوی ما و مایه پند و تذکری برای عبادت کنندگان بود. (۸۴)

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ ط ۖ كُلٌّ مِّنَ
الصَّابِرِينَ ﴿۱۵﴾

و اسماعیل و ادريس و ذوالکفل را [یاد کن] که همه از
شکیبایان بودند. (۱۵)

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

و آنان را در رحمت خود درآوردیم، چون از شایستگان

بودند. (۸۶)

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
 فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ
 مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾

و صاحب ماهی [حضرت یونس] را [یاد کن] زمانی که خشمناک [از میان قومش]
 رفت و گمان کرد که ما [زندگی را] بر او تنگ نخواهیم گرفت، پس در تاریکی ها [ی
 شب، زیر آب، و دل ماهی] ندا داد که معبودی جز تو نیست تو از هر عیب و نقصی
 منزهی، همانا من از ستمکارانم. (۸۷)

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ ۚ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي
الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۸﴾

پس ندایش را اجابت کردیم و از اندوه نجاتش دادیم؛ و این

گونه مؤمنان را نجات می دهیم. (۸۸)

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

و زکریا را [یاد کن] زمانی که پروردگارش را ندا داد: پروردگارا! مرا
تنها [و بی فرزند] مگذار؛ و تو بهترین وارثانی. (۸۹)

فَاسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ۚ إِنَّهُمْ
 كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۗ
 وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

پس [ندای] او را اجابت کردیم و یحیی را به او بخشیدیم و نازایی همسرش را
 برای وی اصلاح نمودیم، آنان همواره در کارهای خیر می شتافتند، و ما را از
 روی امید و بیم می خواندند، و پیوسته در برابر ما فروتن بودند. (۹۰)

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

و آن [زن را یاد کن] که دامن خود را پاک نگه داشت، پس ما از
روح خود در او دمیدیم و او و پسرش را نشانه‌ای [بزرگ از قدرت
خود] برای جهانیان قرار دادیم. (۹۱)

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿۹۲﴾

و بی تردید این [اسلام] آیین [حقیقی] شماست در حالی که آیینی

یگانه است و منم پروردگار شما پس مرا پرستید. (۹۲)

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿۹۳﴾

ولی [آنان] آیینشان را در میان خود قطعه قطعه کردند [و نسبت به دین گروه گروه شدند و به شدت با هم اختلاف پیدا کردند]؛ و همه آنان به سوی ما باز خواهند گشت [تا کیفر سخت این گروه گرایی را ببینند.] (۹۳)

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ
وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾

پس کسی که برخی از کارهای شایسته را انجام دهد در حالی که
مؤمن باشد، نسبت به تلاشش ناسپاسی نخواهد شد، و ما یقیناً

[تلاشش را] برای او می نویسیم. (۹۴)

وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾

و بر [اهل] شهری که نابودشان کردیم، محال است که [در

قیامت به سوی ما] باز نگردند. (۹۵)

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ
يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾

تا زمانی که [سدّ] یأجوج و مأجوج گشوده شود و آنان از هر
زمین بلندی سرازیر می شوند. (۹۶)

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾

و آن وعده حق [که قیامت است] نزدیک شود، پس ناگهان چشم‌های
 کافران خیره شود [و گویند:] وای بر ما! که ما از این روز در بی خبری
 سنگینی قرار داشتیم، بلکه ما ستمکار بودیم. (۹۷)

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾

[به آنان گویند:] به یقین شما و معبودانی که به جای خدا می پرستیدید،

هیزم دوزخید؛ [بی تردید] شما در آن وارد خواهید شد. (۹۸)

لَوْ كَانَ هُوَ لِآلِهَةٍ مَّا وَرَدُوا هَاطًا وَكُلٌّ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿۹۹﴾

اگر اینان معبودان [برحق] بودند، وارد دوزخ نمی شدند در حالی
که همگی [بتان و بت پرستان] در آن جاودانه اند. (۹۹)

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۰﴾

آنان در دوزخ، نعره‌های دردناکی دارند و در آنجا [سخنی

امیدوار کننده] نمی‌شنوند. (۱۰۰)

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا
مُبْعَدُونَ ﴿۱۰۱﴾

بی تردید کسانی که پیش تر از سوی ما وعده نیک به آنان
داده‌اند، از دوزخ دورشان نگه می‌دارند. (۱۰۱)

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا^ط وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ ﴿۱۰۲﴾

کمترین صدای آن را [هم] نمی شنوند، و آنان در آنچه [از
نعمت های الهی] دلشان بخواهد جاودانه اند. (۱۰۲)

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ
الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۱۰۳﴾

[در آن روز] آن بزرگ ترین ترس و واهمه آنان را اندوهگین نمی کند و
فرشتگان [با درود و سلام] به استقبالشان آیند [و گویند:] این است
روز شما که شما را به آن وعده می دادند. (۱۰۳)

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ ۚ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقِ نُعِيدُهُ ۚ وَعَدَّا عَلَيْنَا ۚ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿۱۰۴﴾

روزی که آسمان را در هم می‌پیچیم، مانند در هم پیچیدن طومار، همان گونه که نخستین بار آفریده‌ها را آفریدیم، دوباره آنان را باز می‌گردانیم. وعده‌ای است [که تحقق دادنش] بر عهده ما [ست]، به یقین آن را انجام می‌دهیم. (۱۰۴)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۵﴾

و همانا ما پس از تورات در زبور نوشتیم که زمین را بندگان
شایسته ما به میراث می‌برند. (۱۰۵)

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿۱۰۶﴾

بی تردید در این [حقایق] برای [رسانیدن] مردم عبادت پیشه
[به نهایت مقصود و اوج مطلوب] کفایت است. (۱۰۶)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

و تورا جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم. (۱۰۷)

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أُنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿۱۰۸﴾

بگو: به من فقط وحی می‌شود که معبود شما خدای یکتاست؛

پس آیا تسلیم [فرمان‌ها و احکام او] می‌شوید؟ (۱۰۸)

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ وَإِنْ أُدْرِيَ أَقْرَبُ أُمَّ
بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿۱۰۹﴾

پس اگر روی برگردانند بگو: من به شما به طور یکسان آگاهی و هشدار دادم، و نمی دانم آنچه شما را [از عذاب] به آن وعده داده اند، آیا نزدیک است یا دور؟ (۱۰۹)

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱۰﴾

بی تردید او سخن آشکار را و آنچه را پنهان می دارید، می داند. (۱۱۰)

وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّه فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۱۱۱﴾

و من نمی دانم شاید این [تأخیر عذاب] آزمایشی برای شما و
بهره مندی اندکی [از نعمت‌ها] تا مدتی معین است. (۱۱۱)

قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ ^{قُلْ} وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ ﴿۱۱۲﴾

[پیامبر] گفت: پروردگارا! [میان ما و مشرکان] به حق داوری کن و پروردگار ما
مهربان است و [مؤمنان] بر خلاف واقعیتی که [شما مشرکان درباره پیروزی
خود وشکست ما] وصف می کنید، از او یاری می خواهند. (۱۱۲)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ

عَظِيمٌ ﴿١﴾

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی.

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، بی تردید زلزله قیامت، واقعه‌ای

بزرگ است. (۱)

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
 كُلُّ ذَاتِ حَمَلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ
 بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

روزی که آن را ببینید [مشاهده خواهید کرد که] هر مادر شیر دهنده‌ای از کودکی که شیرش می‌دهد، بی‌خبر می‌شود، و هر ماده بارداری بار خود را سقط می‌کند، و مردم را مست می‌بینی در حالی که مست نیستند، بلکه عذاب خدا بسیار سخت است. (۲)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ
شَيْطَانٍ مَرِيدٍ ﴿٣﴾

و برخی از مردم اند که [همواره] بدون هیچ دانشی [بلکه از روی جهل و نادانی] درباره خدا [با اصرار بر یک اعتقاد بی پایه] برخورد خصمانه و گفتگوی ستیزآمیز می کنند، و از هر شیطان سرکشی پیروی می نمایند. (۳)

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ
السَّعِيرِ ﴿٤﴾

بر آن شیطان، لازم و مقرر شده است که هر کس که او را به
سرپرستی و دوستی خود گیرد، حتماً او گمراهش می کند، و به
آتش سوزنده راهنمایی اش می نماید. (۴)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُطْفَةٍ
 ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا
 نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفَّىٰ
 وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِمَّنْ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْنًا ۚ وَتَرَىٰ الْأَرْضَ
 هَامِدَةً فَاذًا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأُنْبِتَتْ مِّنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ای مردم! اگر درباره برانگیخته شدن [پس از مرگ] در تردید هستید، پس [به این واقعیت توجه کنید که] ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، سپس از علقه، سپس از پاره گوشتی با آفرینشی کامل یا غیر کامل آفریدیم تا برای شما روشن کنیم [که ما به برانگیختن مردگان تواناییم]؛ و آنچه را می‌خواهیم تا مدتی معین در رحم‌ها مستقر می‌کنیم؛ آن‌گاه شما را به صورت کودک [از رحم مادر] بیرون می‌آوریم تا آنکه به قدرت فکری و نیرومندی جسمی خود برسید. و برخی از شما [پیش از فوتی] قبض روح می‌شود، و برخی از شما را به پست‌ترین دوره عمر [که ایام پیری است] برمی‌گردانند تا در نتیجه از دانشی که داشتند چیزی نماند. و [از نشانه‌های دیگر قدرت ما اینکه] زمین را [در زمستان] خشک و افسرده می‌بینی، پس چون آب [باران] را بر آن نازل می‌کنیم، می‌جنبد و برمی‌آید و از هر نوع گیاه تر و تازه و بهجت‌انگیزی می‌رویاند. (۵)

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٦﴾

[همه] این [امور] برای این است که [بدانید] خدا همان حق
است، و اینکه او مردگان را زنده می کند، و اینکه او بر هر کاری
تواناست. (۶)

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي
الْقُبُورِ ﴿۷﴾

و اینکه قیامت آمدنی است، هیچ شکی در آن نیست، و
اینکه خدا کسانی را که در گورهایند، برمی انگیزد. (۷)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا
كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾

و از مردمان کسی است که همواره بدون هیچ دانشی [بلکه از
روی جهل و نادانی] و بدون هیچ هدایتی، و هیچ کتاب روشنی
درباره خدا مجادله و ستیزه می کند. (۸)

ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ^طلَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ^ط
 وَنُذِيْقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

[آن هم] با حالتی متکبرانه و مغرورانه که سرانجام مردم را از راه
 خدا گمراه کند؛ برای او در دنیا رسوایی است و روز قیامت عذاب
 سوزان به وی می چشانیم. (۹)

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿۱۰﴾

این [رسوایی و عذاب] به کیفر اعمالی است که از پیش فرستاده‌ای و به

آن خاطر است که خدا نسبت به بندگان ستمکار نیست. (۱۰)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ^ط فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ
 اطْمَأَنَّ بِهِ^ط وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ
 الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ^ج ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿ ۱ ۱ ﴾

و برخی از مردم اند که خدا را یک سویه [و بر پایه دست یابی به امور مادی] می پرستند، پس اگر خیری [چون ثروت، مقام و اولاد] به آنان برسد به آن آرامش یابند، و اگر بلایی [چون بیماری، تهیدستی و محرومیت از عناوین اجتماعی] به آنان برسد [از پرستش خدا] عقب گرد می کنند [و به بی دینی و ارتداد می گرایند]، دنیا و آخرت را از دست داده اند، و این است همان زیان آشکار. (۱۱)

يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نُنْفَعُهُ ۚ ذَلِكَ هُوَ
الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

چیزی را به جای خدا می پرستند که نه زیانی به آنان می رساند و نه
سودی به آنان می دهد؛ این است همان گمراهی بسیار دور. (۱۲)

يَدْعُو لِمَنْ ضَرَّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ ۚ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلِئْسَ
الْعَشِيرُ ﴿۱۳﴾

بلکه کسی را می پرستند که قطعاً زیانش از سودش نزدیک تر
است، بد سرپرست و یاوری و بد معاشر و همدمی است! (۱۳)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾

یقیناً خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در بهشت‌هایی در می‌آورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است؛ مسلماً خدا هر چه را بخواهد انجام می‌دهد. (۱۴)

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
 فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ
 كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

کسی که همواره گمان می کند که خدا هرگز پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد داد [و اکنون یاری خدا را می بیند و به این خاطر ناامید و خشمگین است] باید طنابی از سقف [خانه اش] بیاویزد، سپس خود را حلق آویز کند، پس ببیند آیا حيله و نیرنگش آنچه را سبب خشم او شده است از بین می برد؟! (۱۵)

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ﴿١٦﴾

و این گونه، قرآن را [به صورت] آیاتی روشن نازل کردیم؛ و قطعاً خدا هر که را بخواهد، هدایت می کند. (۱۶)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
 وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

همانا آنان که ایمان آوردند و آنان که یهودی‌اند و صابئان و نصاری و مجوس و کسانی که شرک ورزیده‌اند، حتماً خدا روز قیامت میانشان داوری می‌کند [تا گرویدگان به حق از آلودگان به باطل جدا شوند و حق‌پیشگان به بهشت و باطل‌گرایان به دوزخ درآیند]؛ بی‌تردید خدا بر همه چیز گواه است. (۱۷)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
 وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ
 مِنَ النَّاسِ ۗ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۗ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ

مُكْرِمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿۱۸﴾

آیا ندانسته‌ای که هر که در آسمان‌ها و هر که در زمین است و خورشید و ماه و ستارگان و کوه‌ها و درختان و جنندگان و بسیاری از مردم برای او سجده می‌کنند؟ و بر بسیاری [که از سجده امتناع دارند] عذاب، لازم و مقرر شده است. و کسی را که خدا خوار کند، گرامی دارنده‌ای برای او نیست؛ به یقین خدا هر چه را بخواهد انجام می‌دهد. (۱۸)

هُذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمْ

الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

این دو [گروه حق پیشه و باطل گرا] دشمن یکدیگرند که درباره پروردگارشان در جدال و ستیزند [گروه حق پیشه، پروردگار را به صفاتی وصف می کنند که شایسته اوست و گروه باطل گرا او را به اموری می ستایند که سزاوار او نیست]، پس کسانی که کافر شدند برای آنان لباس هایی از آتش [به اندازه اندامشان] بریده شده و از بالای سرشان مایع جوشان [به روی آنان] ریخته می شود، (۱۹)

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

که آنچه در شکم‌های ایشان است و پوست بدنشان به وسیله

آن گداخته می‌شود، (۲۰)

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ﴿۲۱﴾

و برای آنان گرزهایی از آهن [مخصوص] است [که بر

سرشان می‌کوبند.] (۲۱)

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا
وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿۲۲﴾

هرگاه بخواهند به سبب اندوه [فراوان و غصه گلوگیر] از دوزخ
درآیند، به آن بازشان می گردانند؛ و [به آنان می گویند:] عذاب
سوزان را بچشید. (۲۲)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ
ذَهَبٍ وَّلُؤْلُؤًا^ط وَّلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

بی تردید خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در بهشت‌هایی درمی‌آورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آرایش می‌شوند، و لباسشان در آنجا حریر است. (۲۳)

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ
الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

و به سوی گفتار پاک و پاکیزه [مانند سلام، الحمد لله و سبحان
الله] راهنماییشان کند، و به راه پسندیده [که راه بهشت است]
هدایتشان نمایند. (۲۴)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ
 وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

مسلماناً کسانی که کافرند و از راه خدا و [ورود مؤمنان به] مسجدالحرام که آن را برای همه مردم
 چه مقیم و حاضر و چه مسافر، یکسان قرار داده‌ایم جلوگیری می‌کنند، [کیفری بسیار سخت
 خواهند داشت]، و هر که بخواهد در آنجا با انحراف از حق روی به ستم آورد [و دست به
 شرک و هر گناهی بیالاید] او را عذابی دردناک می‌چشانیم. (۲۵)

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا
 وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿۲۶﴾

و [یاد کن] هنگامی را که جای خانه [کعبه] را برای ابراهیم آماده کردیم [و از او پیمان
 گرفتیم] که هیچ چیز را شریک من قرار ندهد و خانه ام را برای طواف کنندگان و قیام
 کنندگان و رکوع کنندگان و سجده کنندگان [از پلیدی‌های ظاهری و باطنی] پاک و
 پاکیزه گردان. (۲۶)

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ
يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿۲۷﴾

و در میان مردم برای حج بانگ زن تا پیاده و سوار بر هر شتر
باریک اندام [چابک و چالاک] که از هر راه دور می‌آیند، به سوی

تو آیند. (۲۷)

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ
 عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا
 الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

تا منافع خود را [از برکت این سفر معنوی] مشاهده کنند، و نام خدا را در روزهایی
 معین [که برای قربانی اعلام شده] بر دام‌های زبان بسته‌ای که به آنان عطا کرده ذکر
 کنند، [چون قربانی کردید] از آن بخورید و تهیدست را نیز اطعام کنید. (۲۸)

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

سپس باید آلودگی‌های خود را [که در مدت مُحرم بودن و قربانی
کردن و سر تراشیدن بر بدن‌هایشان قرار گرفته] برطرف کنند و
نذرهایشان را وفا نمایند و بر گرد خانه کهن طواف کنند. (۲۹)

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ
 وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۗ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ
 مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۳۰﴾

این است [آنچه به عنوان مناسک حج قرار داده‌ایم] و هر کس مقررات خدا را بزرگ شمارد، برای او نزد پروردگارش بهتر است. و چهارپایان مگر آنچه [در آیات دیگر، حرمتش] بر شما خوانده می‌شود، برای شما حلال شده است؛ بنابراین از پلیدی بت‌ها و از گفتار باطل [چون دروغ، افترا، غیبت و شهادت ناحق] دوری گزینید. (۳۰)

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ^ج وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ
 مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
 سَحِيقٍ ﴿۳۱﴾

در حالی که برای خدا حق گرا باشید [و در مناسک حج] به او شرک نورزید. و هر کس
 به خدا شرک ورزد، گویا چنان است که از آسمان سقوط کرده و پرنده‌گان [شکاری] او را
 می‌ربایند، یا باد او را به جایی دور دست می‌اندازد. (۳۱)

ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۳۲﴾

این است [برنامه‌های حج و حدود و مقررات خدا] و هر کس شعایر خدا را بزرگ شمارد، بدون تردید این بزرگ شمردن ناشی از تقوای دل‌هاست. (۳۲)

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ﴿۳۳﴾

برای شما در دام‌های قربانی تا زمانی معین سودهایی است [مانند سواری گرفتن و تغذیه از شیر و گوشت آنها] سپس جایگاه [فرود آمدنشان برای قربانی] به سوی خانه کهن [یعنی خانه کعبه] است. (۳۳)

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
 مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۚ فَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا ۚ وَبَشِّرِ
 الْمُخْبِتِينَ ﴿۳۴﴾

و برای هر امتی عبادتی ویژه قرار داده‌ایم [که مشتمل بر قربانی است] تا نام خدا را بر آنچه که از دام‌های زبان بسته روزی آنان نموده‌ایم [به هنگام قربانی] ذکر کنند. پس [بدانید که] معبود شما خدای یکتاست؛ بنابراین فقط تسلیم او شوید. و فرمانبرداران فروتن را [به لطف و رحمت خدا] مژده ده. (۳۴)

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا
 أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳۵﴾

همانان که وقتی خدا یاد شود، دل‌هایشان می‌هراسد، و بر آنچه
 [از بلا و حادثه] به آنان می‌رسد، شکیبایند و برپا دارندگان نمازند
 و از آنچه روزی آنان نمودیم، انفاق می‌کنند. (۳۵)

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنَ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَادْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۗ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاها لَكُمْ لَعَلَّكُمْ

تَشْكُرُونَ ﴿۳۶﴾

شتران قربانی را برای شما از شعایر خدا قرار دادیم، برای شما در آنها سودی [مانند سواری گرفتن و تغذیه از شیر و گوشت آنها] است؛ در حالی که به نظم در خط مستقیم ایستاده‌اند، نام خدا را [هنگام نحر کردنشان] بر آنها ذکر کنید، و زمانی که [بی جان] به پهلو در افتاده‌اند، از آنها بخورید و به تهیدستانی که اهل درخواست کردن نیستند و فقیرانی که اهل درخواست کردن هستند، بخورانید. این گونه آنها را برای شما رام و مسخر کردیم تا سپاس گزاری کنید. (۳۶)

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ
 مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۗ
 وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۷﴾

هرگز گوشت‌هایشان و خون‌هایشان به خدا نمی‌رسد، بلکه تقوای شما به او می‌رسد.
 این گونه آنها را برای شما رام و مسخر کرد تا خدا را به [شکرانه] اینکه هدایتان کرد به
 بزرگی یاد کنید؛ و نیکوکاران را [به لطف و رحمت خدا] مژده ده. (۳۷)

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كَفُورٍ ﴿۳۸﴾

مسلماناً خدا از مؤمنان دفاع می‌کند، قطعاً خدا هیچ خیانت

کار ناسپاسی را دوست ندارد. (۳۸)

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

به کسانی که [ستمکارانه] مورد جنگ و هجوم قرار می گیرند،
چون به آنان ستم شده اذن جنگ داده شده، مسلماً خدا بر یاری
دادن آنان تواناست. (۳۹)

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ ^{قُلْ}
 وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ
 وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ^{قُلْ} وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ
 يَنْصُرُهُ ^{قُلْ} إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

همانان که به ناحق از خانه‌هایشان اخراج شدند [و گناه و جرمی نداشتند] جز اینکه می‌گفتند: پروردگار ما خداست و اگر خدا برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی‌کرد، همانا صومعه‌ها و کلیساها و کنیسه‌ها و مسجدهایی که در آنها بسیار نام خدا ذکر می‌شود به شدت ویران می‌شدند؛ و قطعاً خدا به کسانی که [دین] او را یاری می‌دهند یاری می‌رساند؛ مسلماً خدا نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است. (۴۰)

الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
 الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ
 الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

همانان که اگر آنان را در زمین قدرت و تمکن دهیم، نماز را برپا می‌دارند، و
 زکات می‌پردازند، و مردم را به کارهای پسندیده و می‌دارند و از کارهای زشت
 باز می‌دارند؛ و عاقبت همه کارها فقط در اختیار خداست. (۴۱)

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ
وَتَمُودُ ﴿٤٢﴾

و اگر تو را تکذیب می کنند [کار جدیدی نیست] پیش از اینان قوم
نوح و عاد و تمود هم [پیامبران را] تکذیب کردند. (۴۲)

وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمِ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

و [نیز] قوم ابراهیم و قوم لوط، (۴۳)

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ط وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ
 أَخَذْتُهُمْ ط فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

و [هم چنین] اهل مدین؛ و موسی هم تکذیب شد. پس کافران را
 مهلت دادم، سپس آنان را [به عذابی سخت] گرفتم، پس [بنگر
 که] کیفر و انتقام من [نسبت به آنان] چگونه بود؟ (۴۴)

فَكَأَيُّ مَن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى
عُرُوشِهَا وَيَبُرُّ مُعْتَلَّةٍ وَقَصْرِ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾

و چه بسیار شهرها را در حالی که اهلش ستمکار بودند، هلاک کردیم، پس [به سبب نزول عذاب سقف‌های خانه‌هایشان خراب شده و دیوارهایشان بر] سقف‌ها فرو ریخته است و [چه بسیار] چاه‌های پر آب [که به سبب نابود شدن مالکانش] متروک افتاده و کاخ‌ها و قصرهای برافراشته [و محکمی که بی ساکن و بی صاحب مانده است]. [۴۵]

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا
 أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ
 تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا برای آنان دل‌هایی [بیدار و بینا] پیدا شود که با آن بیندیشند یا گوش‌هایی که با آن [اندرزها را] بشنوند؟ حقیقت این است که دیده‌ها کور نیست بلکه دل‌هایی که در سینه‌هاست، کور است! (۴۶)

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ ^ج وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

و آنان از تو [از روی مسخره و ریشخند] شتاب در عذاب را درخواست می کنند، در حالی که خدا هرگز از وعده اش تخلف نمی کند؛ و همانا یک روز نزد پروردگارت مانند هزار سال از سال هایی است که شما می شمارید [برای او زمان نزدیک، زمان دور، امروز، دیروز، گذشته و آینده مفهومی ندارد؛ بنابراین فاصله زمانی شما با عذاب الهی شما را دچار این پندار نکند که تهدید به عذاب، تهدیدی طولانی و دروغ است.] (۴۷)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ
الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾

و چه بسا شهرها که به [اهل] آنها در حالی که ستمکار بودند،
مهلت دادم، سپس آنان را [به عذابی سخت] گرفتم؛ و بازگشت
همه به سوی اوست. (۴۸)

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

بگو: ای مردم! من برای شما فقط بیم دهنده ای آشکارم. (۴۹)

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿۵۰﴾

پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند،
آمرزش و رزقی نیکو برای آنهاست. (۵۰)

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

و کسانی که در [باطل کردن و بی اثر نمودن] آیات ما کوشیده‌اند،
به گمان آنکه ما را عاجز کنند [تا از دسترس قدرت ما بیرون
روند] اهل آتشِ افروخته‌اند. (۵۱)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى
 أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ
 يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ ^{قُلْ} وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

و پیش از تو هیچ رسول و پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه هرگاه آرزو می کرد [اهداف پاک و سعادت بخش خود را برای نجات مردم از کفر و شرک پیاده کند] شیطان [برای بازداشتن مردم از پذیرش حق] در برابر آرزویش شبهه و وسوسه می انداخت، ولی خدا آنچه را شیطان [از وسوسه ها و شبهه ها می اندازد] می زداید و محو می کند، سپس آیاتش را محکم و استوار می سازد؛ و خدا دانا و حکیم است. (۵۲)

لِيَجْعَلَ مَا يُُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ^ق وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

[آزاد گذاشتن شبهه اندازی شیطان] برای این [است] که خدا آنچه را شیطان
می اندازد برای آنان که در دل هایشان بیماری است و برای سنگدلان و سیله
آزمایش قرار دهد؛ و قطعاً ستمکاران در دشمنی و ستیزی بسیار دور [نسبت به
حق و حقیقت] قرار دارند. (۵۳)

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ

مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

و [نیز برای این است] تا کسانی که دانش و آگاهی [دینی] به آنان عطا شده بدانند که
[محو شدن و نابودی القائنات شیطان و استوار شدن آیات] از سوی پروردگارت حق
است، پس به آن ایمان آورند و دل‌هایشان برای آن رام و فروتن شود؛ و قطعاً خدا
هدایت کننده اهل ایمان به سوی راهی راست است. (۵۴)

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ
بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿۵۵﴾

و کافران همواره نسبت به آیات خدا در تردیدی سخت قرار دارند
تا آنکه ناگهان قیامت بر آنان در رسد، یا عذاب روزی که روز
دیگری به دنبال ندارد [بلکه ابدی است] به سراغشان آید. (۵۵)

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

آن روز، حاکمیت و فرمانروایی ویژه خداست. میان آنان داوری
می‌کند؛ پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام
داده‌اند، در بهشت‌های پر نعمت‌اند. (۵۶)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

و کسانی که کافر شده و آیات ما را تکذیب کرده‌اند، پس
عذابی خوارکننده برای آنان است. (۵۷)

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ
 اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾

و کسانی که در راه خدا هجرت کرده سپس کشته شده یا مرده‌اند،
 به یقین خدا رزقی نیکو به آنان می‌دهد؛ و قطعاً خدا بهترین روزی
 دهندگان است. (۵۸)

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ^ق وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

مسلمانان را به جایگاهی که آن را می‌پسندند وارد می‌کند؛

و بی تردید خدا دانا و بردبار است. (۵۹)

ذٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ
لَيَنْصُرْنَاهُ اللهُ ^{قُلْ} اِنَّ اللهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ﴿٦٠﴾

[مطلب درباره مؤمن و کافر] همان است [که گفتیم]، و هر کس به مانند آنچه
به آن عقوبت شده [متجاوز را] عقوبت کند، آن گاه به وی ستم شود، یقیناً
خدا او را یاری می دهد؛ زیرا خدا باگذشت و بسیار آمرزنده است. (۶۰)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي
اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

این [یاری ستمدیده بر ضد ستمکار] به سبب این است که خدا [دارای قدرت بی نهایت است و گوشه‌ای از قدرتش اینک] همواره شب را در روز و روز را در شب درمی آورد؛ و به یقین خدا شنوا و بیناست. (۶۱)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ
الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

این [قدرت بی نهایت او نسبت به امور آفرینش و نسبت به وضع و حال مردم]
برای این است که فقط خدا حق است، و اینکه آنچه را جز او می پرستید،
باطل است، و اینکه فقط خدا بلند مرتبه و بزرگ است. (۶۲)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۳﴾

آیا ندانسته‌ای که خدا از آسمان آبی نازل می‌کند، در نتیجه زمین
سرسبز و خرم می‌شود؛ به یقین خدا لطیف و آگاه است. (۶۳)

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، فقط در سیطره مالکیت
و فرمانروایی اوست؛ و یقیناً خداست که خود بی نیاز و ستوده
است. (۶۴)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ
 إِلَّا بِإِذْنِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لِرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

آیا ندانسته‌ای که خدا آنچه را در زمین است و [نیز] کشتی‌ها را که به فرمان او در دریا روانند، برای شما رام و مسخر کرده است؟ و آسمان را نگه می‌دارد که بر زمین نیفتد مگر به اذن او؟ یقیناً خدا به همه مردم رؤوف و مهربان است. (۶۵)

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

و اوست که به شما حیات داد، سپس شما را می میراند، آن گاه
شما را زنده می کند؛ به یقین که انسان بسیار ناسپاس است. (۶۶)

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنَازِعُونَكَ فِي
 الْأَمْرِ ۚ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

برای هر امتی عبادتی ویژه قرار داده‌ایم که آن را انجام می‌دهند؛
 پس نباید در این امر با تو ستیز و نزاع کنند. و به سوی پروردگارت
 دعوت کن که بی تردید تو بر راهی راست قرار داری. (۶۷)

وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

و اگر با تو [با اصرار بر یک اعتقاد بی پایه برخورد خصمانه کنند
و] مجادله ستیزآمیز نمایند، بگو: خدا به آنچه انجام می دهید،
داناتر است. (۶۸)

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

خدا روز قیامت درباره آنچه با یکدیگر در آن اختلاف می کردید،
داوری خواهد کرد [تا مؤمنان با ورود به بهشت و ستیزه جویان با
ورود به دوزخ از هم مشخص و جدا شوند.] (۶۹)

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ
 فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿۷۰﴾

آیا ندانسته‌ای که خدا آنچه را در آسمان و زمین است، می‌داند؟ مسلماً [همه]
 این [اعمالی که انجام می‌دهید] در کتابی [چون لوح محفوظ، ثبت] است
 [و] بی تردید [ثبت در آن کتاب] بر خدا آسان است. (۷۰)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ
 لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ^{قُلْ} وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾

و [مشرکان] به جای خدا معبودانی را می پرستند که خدا هیچ دلیل و برهانی [نسبت] به
 [حق بودن] آنها نازل نکرده است؛ و معبودانی را می پرستند که به آن دانشی [برای
 استدلال بر ربوبیت آنها] ندارند و ستمکاران را [در قیامت] هیچ یآوری نیست. (۷۱)

وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ ۖ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ قُلْ
 أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِنْ ذَلِكُمْ ۚ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَبئسَ

الْمَصِيرُ ﴿۷۲﴾

و هنگامی که آیات روشن ما را بر آنان می خوانند در چهره های کسانی که کافرند [اثر]
 انکار [و خشم] را می شناسی، آن چنان که نزدیک است [از شدت خشم] به کسانی که
 آیات ما را بر آنان می خوانند، بتازند، بگو: آیا شما را به بدتر از این [خشم و ناگواری که
 از شنیدن قرآن به شما دست می دهد] خبر دهم [آن] آتش [دوزخ] است که خدا آن را
 به کافران وعده داده است، و بد بازگشت گاهی است. (۷۲)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ۗ وَإِنْ يَسْأَلُهمُ الذُّبَابُ
 شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ۗ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾

ای مردم! [برای شما و معبودانتان] مثلی زده شده است؛ پس به آن گوش فرا دهید، یقیناً
 کسانی که به جای خدا می پرستید، هرگز نمی توانند مگسی بیافرینند اگر چه برای
 آفریدن آن گرد آیند و اگر مگس، چیزی را از آنان برباید، نمی توانند آن را از او بازگیرند،
 هم پرستش کنندگان و هم معبودان ناتوانند. (۷۳)

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ^{قَالَ} إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾

خدا را آن گونه که سزاوار اوست نشناختند، بی تردید خدا

نیرومند و توانای شکست ناپذیر است. (۷۴)

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۷۵﴾

خدا از میان فرشتگان و از میان مردم رسولانی [برای هدایت مردم] برمی‌گزیند [تا فرشتگان وحی را دریافت کنند و به پیامبران برسانند و پیامبران هم وحی را پس از دریافت از فرشتگان به مردم ابلاغ کنند]؛ یقیناً خدا شنوا و بیناست. (۷۵)

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾

همه اعمال و احوال گذشته [رسولان چه فرشته و چه بشر] و [همه
اعمال و احوال] آینده آنان را می داند؛ و همه کارها به خدا
بازگردانده می شود. (۷۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۷۷﴾

ای اهل ایمان! رکوع به جا آورید و سجده نمایید و پروردگارتان را
عبادت کنید و کار نیک انجام دهید تا رستگار شوید. (۷۷)

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۗ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۗ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۗ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۗ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ ۗ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

و در راه خدا چنان که شایسته جهاد است، جهاد کنید؛ او شما را برگزید و بر شما در دین هیچ مشقت و سختی قرار نداد. [در دینتان گشایش و آسانی قرار داد مانند گشایش و آسانی] آیین پدرتان ابراهیم، او شما را پیش از این «مسلمان» نامید و در این [قرآن هم به همین عنوان نامگذاری شده‌اید] تا پیامبر گواه بر شما باشد و شما هم گواه بر مردم باشید؛ پس نماز را برپا دارید و زکات را پردازید و به خدا تمسک جوید. او سرپرست و یاور شماست؛ چه خوب سرپرست و یآوری و چه نیکویاری دهنده‌ای است. (۷۸)